

Elektronické proutkaření

Podél obrovského parkoviště u nákupního střediska prochází muž v uniformě s půlmetrovou teleskopickou anténou v napřažené ruce. Zpovzdálí ho zajišťují další ozbrojenci. Najednou anténa vykývne a špičkou zamíří kamsi do středu parkoviště. Muž se pár kroků vrátí a zkusí to ještě jednou, zase se stejným výsledkem. Přesunuje se na další okraj parkoviště kolmý k předchozímu směru chůze a opět s napřaženou anténou kráčí podle něj. Výsledek se po chvíli zopakuje. Muži v uniformách se shromáždí kolem tří nebo čtyř automobilů zaparkovaných zhruba v průsečíku směrů, které ukázala anténa. Přivádějí služebního psa, který zakrátko signalizuje přítomnost drog v jednom z automobilů...

Jeden z prodejců tohoto – prý revolučního – zařízení, kterému se také říká e-K9 (anglicky elektronický pes), mně tvrdil, že s ním zjistí, zda některá z osob přítomných v místnosti nemá v kapse vystřelenou nábojnici. Inu, zkusili jsme a nepovedlo se. Prodejce se omluvil, že prý sám nemá s obsluhou mnoho zkušeností. „Remote Substance Detection System“ GT 200 ostatně není určen pro takovouto jemnou práci. Nejmenší definovatelný prostor, v němž by se měl nacházet podezřelý objekt, má velikost zhruba čtyř krychlových metrů.

Podle tvrzení výrobce má GT 200 usnadnit prohledávání velkých prostor ve městech i v otevřeném terénu. Na vzdálenosti až přes 700 metrů prý umí signalizovat přítomnost výbušnin, zakopaných zbraní, mrtvol, úkrytu drog nebo třeba systému podzemních tunelů. Takovéto anomálie s dostatečnou přesností lokalizuje, ale jím vymezený prostor se potom musí prohledat jinými technikami, například s pomocí služebního psa. GT 200 tedy má vyhledávání pouze urychlit, šetřit čas a lidi, ale vlastně také práci psů, kteří by pro únavu nezvládli prohledávání tak velkých prostorů. Přitom prý ale GT 200 reaguje už na nepatrné množství některých materiálů a substancí v řádu pikogramů (10-12 g), takže se doslova jedná o „molekulární detektor fungující v rozsahu 360°“.

Dosah detekce se údajně zvyšuje při použití přístroje ze vzduchu (až 4000 metrů) nebo na vodní hladině (850 m).

Global Technical GT 200

Pod vodou je to 500 metrů a pod zemí 60 metrů. V uvedených mezích se prý detekce nedá nijak odstínit. Funguje nejen v zemi a ve sladké i slané vodě, ale také ve stavebních materiálech, uvnitř kovových obalů včetně olověných, o plastech nemluvě, nedá se překrýt čerstvými ani mraženými potravinami, kořením, palivy, vakuem a vůbec žádnou jinou známou metodou.

Detekce zájmových substancí prý probíhá úspěšně i uvnitř lidského těla, ať už v dutinách, nebo v krvi, moči nebo tká-

ních. Například uživatelé kokainu či heroinu mohou být detekováni ještě dva týdny po aplikaci poslední dávky. Detekce se přitom provádí rychle, z bezpečné vzdálenosti a podle potřeby i skrytě. Obecně však neumožňuje určit přesné složení konkrétní nalezené substance, definuje pouze určité skupiny podle typu a kombinace použitých „karet“.

Výrobce nevelkého, 450 gramů vážícího přístroje GT 200 je britská firma Global Technical Ltd., která se specializuje na pokročilou elektroniku pro potřeby ozbrojených složek včetně speciálních sil. Nabízí systémy pro rušení mobilních telefonů aj., systémy utajeného průzkumu a utajeného spojení a řadu jiných, včetně například dálkové detekce výbušnin na principu laserové fluorescence. Všechny tyto systémy a metody ovšem mají jasný a dobře vysvětlitelný fyzikální základ, což se o GT 200 říct nedá. Principem činnosti GT 200 jsou prý „obtížně vysvětlitelné diamagnetické a paramagnetické jevy“. Jedná se tedy o jakousi zdokonalenou formu proutkaření, které, aniž by jeho funkce byla rozumně vysvětlena, někteří lidé (snad) dokážou používat k vyhledávání vodních zdrojů.

Pro mne osobně je obtížné k tomu zaujmout jednoznačné stanovisko. Sám věřím jenom tomu, co si mohu osahat, a pokud to nelze, jsem ochoten akceptovat existenci jevů, které dosvědčují dostatečně důvěryhodné osoby a dají se nějak racionálně vysvětlit, nejlíp s použitím fyzikálních kategorií. Proutkařství do tohoto